

ZAKON

O POTVRĐIVANJU KONZULARNE KONVENCIJE IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I CRNE GORE

Član 1.

Potvrđuje se Konzularna konvencija između Republike Srbije i Crne Gore, potpisana 14. juna 2012. godine, u Beogradu, u originalu na srpskom i crnogorskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konzularne konvencije između Republike Srbije i Crne Gore u originalu na srpskom jeziku glasi:

**KONZULARNA KONVENCIJA
IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE
I
CRNE GORE**

Republika Srbija i Crna Gora (u daljem tekstu: strane ugovornice),
polazeći od želje da jačaju i razvijaju ukupne prijateljske odnose i saradnju,
s ciljem da regulišu i unaprede konzularne odnose i olakšaju zaštitu prava i interesa
svojih država i državljanata,
sporazumele su se o sledećem:

GLAVA I

Definicije

Član 1.

U smislu ove konvencije dole navedeni izrazi imaju sledeće značenje:

- 1) „država imenovanja” označava stranu ugovornicu koja imenuje konzularnog funkcionera;
- 2) „država prijema” označava stranu ugovomicu na čijoj teritoriji konzularni funkcioner obavlja svoje funkcije;
- 3) „konzulat” označava svaki generalni konzulat, konzulat, vicekonzulat ili konzularnu agenciju;
- 4) „konzularno područje” označava teritoriju određenu konzulatu za obavljanje konzularnih funkcija;
- 5) „šef konzulata” označava lice koje je ovlašćeno da radi u tom svojstvu;
- 6) „konzularni funkcioner” označava svako lice, uključujući i šefa konzulata, koje je u tom svojstvu ovlašćeno da obavlja konzularne funkcije;
- 7) „konzularni službenik” označava svako lice koje obavlja administrativne ili tehničke poslove konzulata;
- 8) „član poslužnog osoblja” označava svako lice koje je zaposleno na poslužnim poslovima u konzulatu;
- 9) „član konzulata” označava konzularne funkcionere, konzularne službenike i članove poslužnog osoblja;
- 10) „član konzularnog osoblja” označava konzularne funkcionere osim šefa konzulata, konzularne službenike i članove poslužnog osoblja;
- 11) „član porodice” označava supružnika i decu člana konzulata pod uslovom da ova lica žive u zajedničkom domaćinstvu;
- 12) „član privatne posluge” označava lice koje je isključivo zaposleno u privatnoj službi člana konzulata;
- 13) „konzularne prostorije” označava zgrade ili delove zgrada i okolno zemljишte, koje se, bez obzira čije su vlasništvo, koriste isključivo za potrebe konzulata;

14) „konzularna arhiva” označava sve isprave, dokumente, prepisku, knjige, filmove, audio i video trake, diskete, fotografije, tehnička sredstva, registre, kartoteke, materijal za šifrovanje, sredstva za rad, kao i opremu i nameštaj koji su namenjeni njihovoj zaštiti i čuvanju;

15) „brod” označava svaki plovni objekat države imenovanja koji plovi pod njenom zastavom, osim vojnog broda;

16) „vazduhoplov” označava svaki vazduhoplov države imenovanja koji je registrovan u državi imenovanja, kao i vazduhoplov nad kojim država imenovanja ima pravo raspolaganja, osim vojnog vazduhoplova.

GLAVA II KONZULARNI ODNOSI

Otvaranje konzulata

Član 2.

(1) Konzulat se može otvoriti na teritoriji druge strane ugovornice samo uz njenu saglasnost.

(2) Sedište konzulata, njegov rang i njegovo konzularno područje određuje država imenovanja, što podleže odobrenju države prijema.

(3) Država imenovanja može naknadno da promeni sedište konzulata, njegov rang ili njegovo konzularno područje, samo uz saglasnost države prijema.

(4) Saglasnost države prijema potrebna je i u slučajevima kada generalni konzulat ili konzulat žele da otvore vicekonzulat ili konzularnu agenciju u mestu van onog u kojem se on sam nalazi.

(5) Saglasnost države prijema je isto tako potrebna za otvaranje kancelarije kao dela postojećeg konzulata van njegovog sedišta.

Državljanstvo člana konzulata

Član 3.

(1) Konzularni funkcioner, dvojni državljanin, kada se upućuje na rad u diplomatsko ili konzularno predstavništvo u jednu od strana ugovornica uživa sva prava, privilegije i imunitete u državi prijema, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine i odredbama ove konvencije, kao da nije i državljanin države prijema.

(2) Konzularni službenik ili član poslužnog osoblja može biti državljanin države imenovanja, države prijema ili neke treće države.

Broj članova konzularnog osoblja

Član 4.

(1) Broj članova konzularnog osoblja utvrđuje se sporazumom strana ugovornica.

(2) Ako ne postoji izričit sporazum o broju članova konzularnog osoblja, država prijema može zahtevati da se taj broj kreće u granicama onoga što se smatra razumnim i normalnim s obzirom na postojeće okolnosti i uslove na konzularnom području i na potrebe konzulata o kome se radi.

Imenovanje i prihvatanje šefa konzulata

Član 5.

(1) Šefa konzulata imenuje država imenovanja, a obavljanje funkcije odobrava država prijema. Ukoliko država prijema odbije da da takvo odobrenje ona nije dužna da saopšti razloge odbijanja.

(2) Država imenovanja upućuje diplomatskim putem državi prijema patentno pismo o imenovanju šefa konzulata, u kome se navodi njegovo ime i prezime, rang, konzularno područje i sedište konzulata.

(3) Na osnovu patentnog pisma država prijema izdaje egzekvaturu u najkraćem roku.

(4) Šef konzulata može obavljati funkcije po dobijanju egzekvature od države prijema.

(5) Država prijema može dozvoliti šefu konzulata da, do izdavanja egzekvature, privremeno obavlja svoje funkcije prema odredbama ove konvencije.

(6) Od momenta kada se šefu konzulata odobri da obavlja svoje funkcije, i u slučaju kada je to privremeno, država prijema je obavezna da o tome odmah obavesti nadležne organe konzularnog područja i preduzme potrebne mere kako bi šef konzulata mogao da obavlja svoje dužnosti i da uživa olakšice, privilegije i imunitete predviđene odredbama ove konvencije.

Imenovanje člana konzularnog osoblja

Član 6.

(1) Pod rezervom odredaba čl. 3, 4. i 14. ove konvencije, država imenovanja imenuje po svom izboru člana konzularnog osoblja.

(2) Država imenovanja unapred i blagovremeno saopštava potom državi prijema ime i prezime, kategoriju i klasu svih konzularnih funkcionera, sem šefa konzulata, kako bi država prijema mogla, ako to želi, koristiti prava iz člana 14. stava 3. ove konvencije.

Privremeno vršenje funkcije šefa konzulata

Član 7.

(1) Ako je šef konzulata sprečen da obavlja svoje funkcije ili je njegovo mesto upražnjeno, njegove funkcije može privremeno da obavlja vršilac dužnosti šefa konzulata.

(2) Ime i prezime vršioca dužnosti šefa konzulata u smislu stava 1. ovog člana, država imenovanja saopštiće blagovremeno i unapred, diplomatskim putem, državi prijema. Država prijema može usloviti svojim pristankom prihvatanje za vršioca dužnosti šefa konzulata lica koje nije ni diplomatski ni konzularni funkcijonjer države imenovanja u državi prijema.

(3) Nadležni organi države prijema pružiće pomoći i zaštitu vršiocu dužnosti šefa konzulata. Za vreme privremenog obavljanja funkcije šefa konzulata, na vršioca dužnosti primenjuju se odredbe ove konvencije koje se odnose na šefa konzulata. Međutim, država prijema nije obavezna da vršiocu dužnosti prizna olakšice, privilegije i imunitete za koje šef konzulata, da bi ih uživao, mora da ispunjava uslove koje vršilac dužnosti ne ispunjava.

(4) U slučaju kada država imenovanja odredi člana diplomatskog osoblja u državi prijema za vršioca dužnosti šefa konzulata pod uslovima predviđenim stavom 1. ovog člana, on i dalje uživa diplomatske privilegije i imunitete, ako se tome ne protivi država prijema.

Notifikacija o imenovanju, dolasku i odlasku

Član 8.

Država imenovanja obavestiće blagovremeno i unapred, diplomatskim putem, državu prijema o sledećem:

- 1) imenovanju člana konzulata, njegovom dolasku u konzulat posle imenovanja, konačnom odlasku ili prestanku funkcija, kao i o svakoj promeni njegovog statusa za vreme službovanja u konzulatu;
- 2) dolasku i konačnom odlasku članova porodice člana konzulata i, kada je to slučaj, da li je neko lice postalo ili prestalo da bude član porodice;
- 3) dolasku ili konačnom odlasku članova privatne posluge, kao i prestanku njihove službe u tom svojstvu;
- 4) zapošljavanju i otpuštanju lica, u svojstvu člana konzulata ili člana privatne posluge, koje je državljanin države prijema ili koje ima stalno nastanjenje u državi prijema.

Izdavanje isprava o identitetu

Član 9.

- (1) Nadležni organi države prijema izdaće, besplatno, svakom konzularnom funkcioneru ispravu kojom se utvrđuje njegov identitet i funkcija.
- (2) Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i na ostale članove konzularnog osoblja, pod uslovom da ta lica nisu državljeni države prijema ili državljeni države imenovanja stalno nastanjeni u državi prijema.
- (3) Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i na članove porodice člana konzulata pod uslovom da nisu državljeni države prijema ili državljeni države imenovanja stalno nastanjeni u državi prijema ili da u toj državi ne obavljaju poslove za svoju ličnu korist.

Zabrana obavljanja određenih delatnosti

Član 10.

Član konzulata ne može obavljati u državi prijema nikakvu trgovačku ili drugu profesionalnu delatnost za svoju ličnu korist.

Prestanak funkcije člana konzulata

Član 11.

- (1) Funkcija člana konzulata prestaje:
 - 1) notifikacijom države imenovanja državi prijema o prestanku njegove funkcije;
 - 2) povlačenjem egzekvature;
 - 3) notifikacijom države prijema državi imenovanja da je država prijema prestala da smatra lice u pitanju članom konzularnog osoblja.

(2) U slučajevima navedenim u stavu 1. tački 3) ovog člana, država prijema nije dužna da saopšti razloge svoje odluke.

Obavljanje konzularnih funkcija od strane diplomatske misije

Član 12.

(1) Odredbe ove konvencije primenjuju se i na obavljanje konzularnih funkcija od strane diplomatske misije.

(2) Država imenovanja saopštava diplomatskim putem državi prijema imena članova diplomatske misije kojima je povereno obavljanje konzularnih funkcija.

(3) Članovi diplomatske misije, kojima je povereno obavljanje konzularnih funkcija, i dalje uživaju olakšice, privilegije i imunitete članova diplomatskih misija.

Počasni konzularni funkcioneri

Član 13.

(1) Svaka strana ugovornica može otvoriti konzulat sa počasnim konzularnim funkcionerom na čelu, samo uz saglasnost države prijema.

(2) Sedište konzulata kojim rukovodi počasni konzularni funkcioner, njegov rang i konzularno područje, određuje država imenovanja, uz saglasnost države prijema.

(3) Počasni konzularni funkcioner može imati državljanstvo države imenovanja, države prijema ili treće države.

(4) Na počasnog konzularnog funkcionera i konzulat kojim on rukovodi, primenjuju se odgovarajuće odredbe Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine.

Lice proglašeno kao *persona non grata*

Član 14.

(1) Država prijema može u svakom momentu obavestiti državu imenovanja da je neki konzularni funkcioner *persona non grata* ili da bilo koji drugi član konzularnog osoblja, nije prihvatljiv. Država imenovanja će tada, zavisno od slučaja, opozvati lice u pitanju ili će okončati njegove funkcije u konzulatu.

(2) Ako država imenovanja odbije da izvrši ili u razumnom roku ne izvrši obaveze iz stava 1. ovog člana, država prijema može zavisno od slučaja, povući egzekvaturu za lice u pitanju ili prestati da ga smatra članom konzularnog osoblja.

(3) Lice imenovano za člana konzulata može biti proglašeno kao neprihvatljivo pre dolaska na teritoriju države prijema ili, ako se već tu nalazi, pre nego što preuzme funkcije u konzulatu. U takvom slučaju država imenovanja treba da opozove imenovanje.

(4) U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana, država prijema nije dužna da državi imenovanja saopšti razloge svoje odluke.

Obavljanje konzularnih funkcija u trećoj državi i za račun treće države

Član 15.

(1) Država imenovanja može, pošto o tome obavesti državu prijema, da poveri svom konzulatu u državi prijema, da obavlja konzularne funkcije i u trećoj državi, ako se država prijema tome izričito ne protivi.

(2) Konzulat države imenovanja može u državi prijema zastupati interes državljana neke treće države, ako o tome postoji saglasnost te dve države i ako se država prijema tome izričito ne protivi. Država imenovanja notifikovaće državi prijema obim konzularne zaštite i vrste usluga koje će pružati državljanima treće države.

GLAVA III KONZULARNE FUNKCIJE

Opšte konzularne funkcije

Član 16.

Opšte konzularne funkcije sastoje se u:

- 1) zaštiti, u državi prijema, interesa države imenovanja i njenih državljana, fizičkih i pravnih lica, u skladu sa odredbama ove konvencije, zakonima države prijema i u granicama koje dopušta međunarodno pravo;
- 2) pomaganju razvoja trgovinskih, ekonomskih, prosvetnih, kulturnih, umetničkih, naučnih, turističkih i sportskih i drugih odnosa između države imenovanja i države prijema i unapređenju sveukupnih međunarodnih odnosa;
- 3) obaveštavanju države imenovanja, svim dopuštenim sredstvima, o uslovima i razvoju države prijema u oblastima iz tačke 2) ovog člana i davanju informacija zainteresovanim licima.

Obavljanje konzularnih funkcija

Član 17.

(1) Konzularni funkcijer ima pravo da obavlja funkcije navedene u ovoj konvenciji, kao i ostale konzularne funkcije u skladu sa odredbama člana 5. Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine i konzularne funkcije koje mu poveri država imenovanja, ako iste nisu u suprotnosti sa zakonodavstvom države prijema ili kojima se ne protivi država prijema.

(2) Konzularni funkcijer ima pravo da obavlja svoje funkcije samo na svom konzularnom području, a van svog konzularnog područja samo uz saglasnost države prijema.

Opštenje sa organima države prijema

Član 18.

U obavljanju svojih funkcija konzularni funkcijer može da se obraća nadležnim lokalnim organima na svom konzularnom području, kao i centralnim organima države prijema, u skladu sa unutrašnjim zakonodavstvom i praksom države prijema.

Evidencija državljana

Član 19.

Konzularni funkcioner ima pravo da vodi evidenciju državljana države imenovanja koji borave na konzularnom području.

Građansko stanje

Član 20.

Konzularni funkcioner ima pravo, u skladu sa zakonima i propisima države imenovanja, da:

- 1) vodi matične knjige odnosno evidencije rođenih i umrlih za državljane države imenovanja i izdaje izvode iz tih knjiga, odnosno evidenciju;
- 2) sklapa brak između državljana države imenovanja i da o tome izdaje izvode;
- 3) obavlja poslove usvojenja u slučaju da su usvojenik i usvojilac državljeni države imenovanja koji se nalaze na teritoriji države prijema;
- 4) sačinjava izjave o priznavanju očinstva ili materinstva za decu državljane države imenovanja i to bez obzira gde se dete nalazi;
- 5) obavlja i druge poslove u vezi sa građanskim stanjima.

Putne isprave i vize

Član 21.

Konzularni funkcioner ima pravo da:

- 1) izdaje i poništava pasoše ili druge putne isprave državljanima države imenovanja,
- 2) izdaje vize i druge odgovarajuće isprave licima koja putuju u državu imenovanja.

Javno-beležničke (notarske) funkcije

Član 22.

Konzularni funkcioner je ovlašćen da obavlja javno-beležničke (notarske) funkcije, u skladu sa zakonima i propisima države imenovanja, ukoliko to nije u suprotnosti sa zakonima i propisima države prijema.

Lišenje slobode

Član 23.

(1) Nadležni organ države prijema dužan je da:

- 1) obavesti bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana, odgovarajućeg konzularnog funkcionera države imenovanja o lišenju slobode državljanina države imenovanja;
- 2) prenese bez odlaganja svako saopštenje koje konzulatu uputi državljanin države imenovanja koji je uhapšen, pritvoren, zadržan ili izdržava kaznu zatvora;
- 3) omogući konzularnom funkcioneru da poseti državljanina države imenovanja koji je na bilo koji način lišen slobode ili podvrnut drugim merama ograničenja slobode. Konzularni funkcioner se, međutim, mora uzdržati od posredovanja u korist državljanina države imenovanja koji je na bilo koji način lišen slobode ili podvrnut drugim merama ograničenja slobode, ako se on tome izričito protivi;

4) obavesti državljanina države imenovanja o njegovim pravima i mogućnostima komunikacija koje ima na osnovu ovog člana.

(2) Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se saglasno zakonima i propisima države prijema, uz rezervu da ti zakoni i propisi moraju omogućiti potpuno ostvarivanje ciljeva radi kojih su ta prava data ovim članom.

Pružanje pomoći državljanima države imenovanja

Član 24.

Radi zaštite prava i interesa državljanina države imenovanja, konzularni funkcijer ima pravo da:

1) slobodno opšti sa državljanima države imenovanja koji se nalaze na njegovom konzularnom području, pri čemu država prijema neće državljanima države imenovanja ograničavati slobodu opštenja i pristupa konzulatu;

2) u izuzetnim slučajevima prima na privremeno čuvanje pokretnu imovinu, novčana sredstva i dokumente koji pripadaju državljanima države imenovanja, ako to nije u suprotnosti sa zakonima i propisima države prijema;

3) zahteva od nadležnih organa države prijema da bez odlaganja bude obavešten o svakom događaju koji ima za posledicu smrt, tešku telesnu povredu ili znatnu materijalnu štetu po državljanina države imenovanja;

4) se obraća nadležnim organima države prijema za pomoć u potrazi za nestalim državljanima države imenovanja;

5) pod rezervom prakse i postupka na snazi u državi prijema, zastupa državljanu države imenovanja ili preduzima mere za obezbeđenje odgovarajućeg zastupanja pred sudovima ili drugim organima države prijema, kako bi se tražilo, u skladu sa zakonima i propisima države prijema, usvajanje privremenih mera radi očuvanja prava i interesa tih državljanina u slučajevima kada oni zbog odsutnosti ili iz drugih razloga, ne mogu blagovremeno braniti svoja prava i interese.

Tutorstvo i starateljstvo

Član 25.

(1) Nadležni organ države prijema obaveštice bez odlaganja konzulat o potrebi uspostavljanja tutorstva ili starateljstva nad državljaninom države imenovanja.

(2) Konzularni funkcijer pruža zaštitu i pomoć u skladu sa zakonima i propisima države imenovanja, a u granicama zakona i propisa države prijema, u slučaju tutorstva ili starateljstva za maloletne ili poslovno nesposobne državljanu države imenovanja koji se nalaze u državi prijema.

(3) Ako konzularni funkcijer ne može postupati u smislu stava 2. ovog člana, ovlašćen je da nadležnom organu države prijema predloži lice za staratelja, predloži tom organu preduzimanje mera koje su korisne za lice koje se stavlja pod starateljstvo i da povremeno zahteva izveštaj nadležnog organa države prijema o sprovođenju starateljstva.

Obaveštenje o smrti

Član 26.

(1) Nadležni organ države prijema će bez odlaganja obavestiti konzulat države imenovanja o smrti državljanina te države i u skladu sa zakonima i propisima države prijema izdati ispravu kojom se potvrđuje činjenica smrti.

(2) Ako konzulat prvi sazna za činjenicu smrti, obavestiće odmah nadležni organ države prijema.

Zaostavštine

Član 27.

Nadležni organ države prijema će uz obaveštenje o smrti državljanina države imenovanja, obavestiti konzulat o svemu što je poznato o naslednicima, njihovom prebivalištu ili boravištu i o sadržaju zaostavštine, kao i o drugim podacima koji su potrebni u ostavinskom postupku.

Mere za zaštitu zaostavštine

Član 28.

(1) Ako se u državi prijema nalazi zaostavština državljanina države imenovanja, nadležni organi preduzeće, na predlog konzulata ili po službenoj dužnosti, sve potrebne mere za zaštitu i korisno upravljanje zaostavštinom ili sprečavanje nanošenja bilo kakve štete.

(2) Konzularni funkcioner ima pravo da prisustvuje popisu zaostavštine i učestvuje u preduzimanju mera za njeno očuvanje.

(3) U svim slučajevima nadležni organ države prijema obavestiće bez odlaganja konzulat o merama koje su preuzete za očuvanje i upravljanje zaostavštinom.

(4) Konzularni funkcioner ima pravo da, uz važeće punomoćje, u ostavinskom postupku koji se vodi pred nadležnim organom države prijema, štiti interes svojih državljana u skladu sa zakonima i propisima države prijema.

Dostava akata i zamolnica

Član 29.

(1) Konzularni funkcioner ima pravo da dostavlja sudska ili vansudska akta ili da izvršava zamolnice u skladu sa međunarodnim sporazumima koji su na snazi i zakonima i propisima države prijema.

(2) Konzularni funkcioner ima pravo da dostavlja državljanima države imenovanja sudska ili vansudska akta na način predviđen zakonima i propisima države imenovanja.

Konzularne funkcije u odnosu na brodove

Član 30.

(1) Konzularni funkcioner ima pravo da pruža pomoć brodovima države imenovanja u teritorijalnim i unutrašnjim vodama države prijema, kao i zapovedniku i članovima posada brodova.

(2) Konzularni funkcioner ima pravo da:

1) stupa na brod, sasluša zapovednika broda i svakog člana posade, kao i da dobije obaveštenje o radu broda, plovidbi i njegovom teretu;

2) ispita svaku nezgodu koja se desila na brodu u toku plovidbe, bez štete po prava organa države prijema;

- 3) razrešava, bez štete po prava organa države prijema, sve sporove između zapovednika i članova posade, uključujući i sporove koji proističu iz ugovora o zaposlenju;
 - 4) preduzima sve potrebne mere radi zaštite zdravlja zapovednika i članova posade, kao i repatrijacije ovih lica;
 - 5) prima izjave koje se odnose na plovidbu broda, pregleda i overava brodske knjige, izdaje i produžava brodske i druge isprave;
 - 6) preduzima sve druge mere na brodu radi primene zakonodavstva države imenovanja, a koji nisu u suprotnosti sa zakonima i propisima države prijema.
- (3) Zapovednik broda i članovi posade mogu da neposredno opšte sa konzularnim funkcionerom uz poštovanje zakona i propisa države prijema.

Odnos organa države prijema prema brodu

Član 31.

- (1) Ako sud ili drugi nadležni organ države prijema namerava da preduzme prinudne mere ili pokrene istragu na brodu države imenovanja, dužan je da blagovremeno obavesti konzulat, kako bi konzularni funkcioner ili njegov predstavnik mogao da prisustvuje izvršenju tih mera. Ako je zbog hitnosti nemoguće dati blagovremeno obaveštenje, nadležni organ će o tome naknadno obavestiti konzulat i na zahtev konzularnog funkcionera pružiti potpuno obaveštenje o preduzetim merama.
- (2) Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i kad zapovednik ili član posade broda treba da na kopnu bude saslušan od strane nadležnog organa države prijema.
- (3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuju se na uobičajenu carinsku, zdravstvenu i pasošku kontrolu, kao ni u slučaju spasavanja ljudskog života u vodi ili sprečavanju zagađivanja voda.
- (4) Sud ili drugi nadležni organ države prijema ne može se mešati u unutrašnje stvari broda države imenovanja po bilo kojoj stvari, osim na zahtev ili uz pristanak zapovednika broda ili radi održavanja reda i mira.

Nezgoda na moru i u unutrašnjoj plovidbi

Član 32.

- (1) Ako brod koji plovi pod zastavom države imenovanja pretrpi nezgodu u teritorijalnim ili unutrašnjim vodama države prijema tako da ne može da nastavi plovidbu, nadležni organ države prijema o tome odmah obaveštava konzulat, kao i o merama koje su preuzete za spasavanje ljudi, tereta i ostale imovine na brodu.
- (2) Konzularni funkcioner ima pravo da preduzima mere za pružanje pomoći brodu, članovima posade i putnicima na brodu koji je pretrpeo nezgodu i u tom cilju može zatražiti pomoć organa države prijema.
- (3) Konzularni funkcioner može bez posebnog ovlašćenja da preduzme u ime vlasnika broda države imenovanja mere za zaštitu broda koji je pretrpeo nezgodu ili imovine koja je ispala iz broda, ako vlasnik broda države imenovanja ili njegov predstavnik nisu u mogućnosti da to učine.
- (4) Odredbe stava 3. ovog člana primenjuju se i na predmete pronađene na obali ili u blizini obale države prijema koji predstavljaju deo tereta u vlasništvu države imenovanja ili njenog državljanina koji se nalazio na brodu države prijema ili treće države, a koji je pretrpeo nezgodu.

(5) Brod koji je pretrpeo nezgodu, njegov teret, oprema, rezerve, predmeti i imovina na teritoriji države prijema ne podležu carini, izuzev ako se ne uvoze za korišćenje u toj državi.

Konzularne funkcije u odnosu na vazduhoplove

Član 33.

Odredbe ove konvencije koje se odnose na brodove države imenovanja, na odgovarajući način će se primenjivati i na vazduhoplove države imenovanja.

GLAVA IV OLAKŠICE, PRIVILEGIJE I IMUNITETI

Obezbeđenje uslova za obavljanje funkcije konzulata

Član 34.

Država prijema obezbeđuje potrebne uslove za rad konzulata i preduzima odgovarajuće mere da bi članovi konzulata mogli da obavljaju svoje funkcije i uživaju olakšice, privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom.

Upotreba državne zastave i grba

Član 35.

(1) Država imenovanja ima pravo da na zgradu konzulata postavi državni grb i tablu sa nazivom konzulata na jeziku države imenovanja i na službenom jeziku države prijema.

(2) Zastava države imenovanja može se istaći na zgradi konzulata, rezidenciji šefa konzulata i na njegovom prevoznom sredstvu kad se ono koristi za službene potrebe.

Prostorije

Član 36.

(1) Država prijema je dužna da omogući državi imenovanja da na njenoj teritoriji, u skladu sa njenim zakonima i propisima, stekne potrebne prostorije za konzulat ili da joj pomogne da dođe do konzularnih prostorija na neki drugi način.

(2) Država prijema je dužna, ako je potrebno, da pomogne konzulatu u obezbeđivanju smeštaja za svoje članove.

Nepovredivost konzularnih prostorija

Član 37.

(1) Konzularne prostorije su nepovredive.

(2) Organima države prijema nije dozvoljeno da uđu u onaj deo konzularnih prostorija koji konzulat isključivo koristi za potrebe svog rada, izuzev uz pristanak šefa konzulata, lica koje on odredi ili šefa diplomatske misije države imenovanja. Međutim, u slučaju požara ili druge nesreće koja zahteva hitne zaštine mere, pristanak šefa konzulata se može prepostaviti.

(3) Pod rezervom odredaba stava 2. ovog člana, država prijema je dužna da preduzme sve potrebne mere kako bi sprečila da konzularne prostorije budu nasilno zaposednjute ili oštećene, te narušen mir ili povređeno dostojanstvo konzulata.

(4) Konzularne prostorije, nameštaj u njima i imovina konzulata, kao i njegova prevozna sredstva ne mogu biti predmet nikakve rekvizicije u svrhe odbrane ili javnog interesa. U slučaju da je u te svrhe potrebna eksproprijacija, preduzeće se sve potrebne mere kako bi se izbeglo ometanje vršenja konzularnih funkcija, a državi imenovanja će se isplatiti brza, odgovarajuća i efektivna naknada.

Nepovredivost konzularne arhive i dokumenata

Član 38.

Konzularna arhiva i dokumenti su nepovredivi u svako doba i ma gde se nalazili.

Sloboda kretanja

Član 39.

Država prijema obezbeđuje članu konzulata slobodu kretanja na svojoj teritoriji u onoj meri u kojoj to nije u suprotnosti sa njenim zakonodavstvom koje se odnosi na područja u koja je pristup zabranjen ili ograničen iz razloga nacionalne bezbednosti.

Sloboda opštenja

Član 40.

(1) Država prijema dozvoljava i štiti slobodu opštenja konzulata za sve službene svrhe, kao i opštenje sa vladom, diplomatskim misijama i konzulatima države imenovanja ma gde se oni nalazili. U tom cilju konzulat može koristiti sva sredstva javnog opštenja, diplomatske ili konzularne kurire, šifrovane ili kodirane poruke, diplomatsku i konzularnu valizu, a samo uz pristanak države prijema može postaviti i koristiti otpremnu radio-stanicu.

(2) Službena prepiska konzulata je nepovrediva.

(3) Pošiljke koje čine konzularnu valizu moraju da nose spoljne vidne i karakteristične oznake svog svojstva i mogu sadržati samo službenu prepisku i dokumenta ili predmete namenjene isključivo za službenu upotrebu.

(4) Konzularna valiza ne sme biti ni otvorena ni zadržana. Međutim, ako nadležni organi države prijema imaju ozbiljne razloge da veruju da valiza sadrži i druge predmete osim prepiske, dokumenata i predmeta iz stava 4. ovog člana, mogu tražiti da valizu otvoriti u njihovom prisustvu ovlašćeni predstavnik države imenovanja. Ako ovlašćeni predstavnik države imenovanja odbije taj zahtev, valiza se vraća u mesto iz koga je upućena.

(5) Konzularni kurir ne može biti državljanin države prijema, ni lice koje ima prebivalište u toj državi. On mora imati službenu ispravu kojom se potvrđuje njegovo svojstvo i označava broj paketa koji čine konzularnu valizu.

(6) Država prijema štiti i pomaže konzularnog kurira u vršenju njegovih funkcija i on uživa nepovredivost svoje ličnosti i ne može biti uhapšen ili podvrgnut bilo kakvoj meri ograničenja ili lišenja slobode.

(7) Konzularna valiza se može poveriti zapovedniku broda ili vazduhoplova države imenovanja koji mora da ima službeni dokument u kome je naznačen broj paketa koji čine konzularnu valizu. Članovi konzulata mogu slobodno i neposredno preuzimati li predavati konzularnu valizu zapovedniku broda ili vazduhoplova.

Konzularne takse i naknade

Član 41.

- (1) Konzulat može naplaćivati na teritoriji države prijema takse i naknade koje su za konzularne radnje predviđene zakonodavstvom države imenovanja.
- (2) Iznosi naplaćeni od taksa i naknada oslobođeni su svih poreza i taksa u državi prijema.

Zaštita konzularnog funkcionera

Član 42.

Država prijema će postupati prema konzularnom funkcioneru države imenovanja sa dužnim poštovanjem i preduzeće odgovarajuće mere da bi se sprečila svaka povreda njegove ličnosti, slobode i dostojanstva.

Nepovredivost ličnosti konzularnog funkcionera

Član 43.

- (1) Konzularni funkcioner ne može biti zadržan, uhapšen ili podvrgnut drugim merama ograničenja slobode, osim u slučaju teškog krivičnog dela propisanog zakonodavstvom države prijema i to samo na osnovu odluke nadležnog suda ili kada se radi o izvršenju pravnosnažne sudske odluke.
- (2) Ako sud ili drugi organ države prijema namerava da odredi pritvor ili pokrene krivični postupak protiv konzularnog funkcionera, dužan je da o tome obavesti šefa konzulata, a ako se ta mera primenjuje protiv njega, diplomatsku misiju države imenovanja.
- (3) Obaveštenje iz stava 2. ovog člana daje se, ako je moguće, pre početka radnje, kako bi šef konzulata ili drugi konzularni funkcioner prisustvovao postupku, a ako šef konzulata ili drugi konzularni funkcioner nije bio prisutan, nadležni organ države prijema dužan je da da potpuno obaveštenje o sprovedenom postupku.
- (4) Ako se pokrene krivični postupak protiv konzularnog funkcionera, on je dužan da se pojavi pred nadležnim organom, ali se postupak mora voditi sa dužnim poštovanjem prema konzularnom funkcioneru, uvažavajući njegov službeni položaj i, osim u slučaju iz stava 1. ovog člana, na način kako bi se što je moguće manje ometalo obavljanje konzularnih funkcija.

Obaveštenje o gonjenju ili lišavanju slobode konzularnog službenika ili člana poslužnog osoblja konzulata

Član 44.

U slučaju pokretanja krivičnog postupka protiv konzularnog službenika ili člana poslužnog osoblja konzulata, odnosno njihovog lišavanja slobode, nadležni organ države prijema dužan je da o tome, u najkraćem roku, obavesti šefa konzulata.

Sudski imunitet

Član 45.

- (1) Konzularni funkcioner i konzularni službenik ne podležu nadležnosti sudskeih i upravnih organa države prijema za dela izvršena u obavljanju konzularnih funkcija.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se u slučaju tužbe u građanskom postupku:

- 1) podnete u vezi sa ugovorom koji je konzularni funkcijer ili konzularni službenik zaključio, ali ne izričito ili prečutno, kao punomoćnik države imenovanja;
- 2) koju je podnelo treće lice za štetu nastalu u nesreći koja je u državi prijema prouzrokovana vozilom, brodom ili vazduhoplovom.

Obaveza svedočenja

Član 46.

- (1) Član konzulata može biti pozvan da svedoči u sudskom ili upravnom postupku.
- (2) Ako konzularni funkcijer odbije da svedoči, protiv njega se ne može primeniti nikakva prisilna mera ili neka druga sankcija.
- (3) Konzularni službenik, odnosno član poslužnog osoblja, ne može odbiti da svedoči, osim u slučajevima navedenim u stavu 5. ovog člana.
- (4) Organ koji poziva na svedočenje izbegavaće ometanje konzularnog funkcijera u obavljanju njegove funkcije. Taj organ može primiti svedočenje konzularnog funkcijera u konzulatu, njegovom stanu ili prihvati njegovu izjavu, kad god je to moguće. On isto tako ima pravo da odbije svedočenje kao veštak o zakonodavstvu države imenovanja.
- (5) Član konzulata nije dužan da svedoči o činjenicama koje se odnose na obavljanje njegovih funkcija ni da pokazuje prepisku i službena dokumenta koja se na isto odnose.

Oslobađanje od ličnih davanja i obaveza

Član 47.

Član konzulata i članovi njegove porodice oslobođeni su u državi prijema od svih ličnih davanja, svake javne službe ili obaveza za vojne svrhe kao što su rekvizicije, kontribucije i vojni smeštaji.

Oslobodenje od obaveze prijavljivanja stranca i dozvola boravka

Član 48.

Član konzulata i članovi njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu, oslobođeni su obaveze predviđene zakonodavstvom države prijema u pogledu prijavljivanja i regulisanja dozvole boravka stranca.

Fiskalno oslobođenje

Član 49.

- (1) Konzularne prostorije i rezidencija šefa konzulata čiji je vlasnik ili zakupac država imenovanja ili koje drugo lice koje nastupa u ime te države, oslobođeni su svih poreza i taksa bilo kakve vrste državnih, regionalnih ili opštinskih, ako se ne radi o taksama koje se naplaćuju kao nadoknada za učinjene usluge.
- (2) Fiskalno oslobođenje predviđeno u stavu 1. ovog člana ne primenjuje se na takve poreze i takse ako, prema zakonodavstvu države prijema, padaju na teret lica koje je saugovarač države imenovanja ili lica koje postupa u ime te države.

(3) Konzularni funkcioner i konzularni službenik, kao i članovi njihovih porodica, oslobođeni su svih poreza i taksa, ličnih ili stvarnih, državnih, regionalnih i opštinskih, osim:

- 1) posrednih poreza koji su po svojoj prirodi obično sadržani u ceni robe ili usluga;
- 2) poreza i taksa na privatnu nepokretnu imovinu koja se nalazi na teritoriji države prijema, uz rezervu odredaba stava 1. ovog člana;
- 3) nasledne i prenosne takse koje naplaćuje država prijema uz rezervu odredbi člana 52. tačka 2) ove konvencije;
- 4) poreza i taksa na privatne prihode, uključujući i prihode od kapitala, koji potiču iz države prijema i poreza na kapital uložen u preduzeća u državi prijema;
- 5) poreza i taksa koji se naplaćuju kao naknada za posebne usluge;
- 6) taksa za registraciju, sudske ili beležničke takse, taksa za hipoteku i taksa za overu, pod rezervom odredaba stava 1. ovog člana.

(4) Član poslužnog osoblja oslobođen je poreza i taksa na zaradu koju prima za svoje usluge, pod uslovom da nije državljanin države prijema, ili trajno nastanjen u državi prijema.

(5) Član konzulata koji zapošjava lice čija zarada nije oslobođena poreza na prihod u državi prijema, dužan je da poštuje obaveze kojima zakonodavstvo te države podvrgava poslodavca u pogledu plaćanja poreza na prihod.

Oslobođenje od carine i carinskog pregleda

Član 50.

(1) Država prijema će u skladu sa svojim zakonima i propisima dopustiti unošenje i izuzeti od svih carina, taksa i drugih sličnih dažbina, osim troškova uskladištenja, prevoza i troškova za slične usluge za:

- 1) predmete namenjene za službene potrebe konzulata;
- 2) predmete namenjene za ličnu upotrebu konzularnog funkcionera i članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu, uključujući i predmete namenjene za njihov smeštaj. Potrošni predmeti ne smeju da prelaze količine potrebne za njihovu neposrednu upotrebu od strane tih lica.

(2) Konzularni službenik uživa privilegije i oslobođenja predviđena stavom 1. ovog člana u pogledu predmeta uvezenih prilikom njegovog prvog smeštaja.

(3) Lični prtljag konzularnog funkcionera ili članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu izuzet je od carinskog pregleda. On može biti pregledan samo u slučaju da postoji osnovana sumnja da taj prtljag sadrži predmete koji nisu navedeni u stavu 1. tački 2) ovog člana ili predmete čiji je izvoz ili uvoz zabranjen zakonima i propisima države prijema ili podleže zakonima i propisima o karantinu. U takvom slučaju pregled prtljaga se može obaviti samo u prisustvu konzularnog funkcionera ili člana njegove porodice.

Privilegije i imuniteti drugih lica

Član 51.

(1) Konzularni službenik i član poslužnog osoblja državljanin države imenovanja stalno nastanjen u državi prijema ili državljanin države prijema, ne uživa druge privilegije i imunitete osim onih koje su predviđene u članu 46. stavu 5. ove konvencije.

(2) Član porodice člana konzulata koristi privilegije i imunitete koje su priznate članu konzulata čiji je on član porodice, ako nije državljanin države prijema ili nema prebivalište u toj državi.

Nasleđivanje člana konzulata ili člana njegove porodice

Član 52.

U slučaju smrti člana konzulata ili člana njegove porodice država prijema je dužna:

- 1) da dozvoli iznošenje pokretne imovine preminulog, izuzev one koja je stečena u državi prijema čiji je izvoz zabranjen u momentu smrti;
- 2) da ne naplaćuje državne, regionalne ili opštinske nasledne i prenosne takse na pokretnu imovinu koja se nalazi u državi prijema samo zato što se preminuli nalazio u toj državi kao član konzulata ili član porodice nekog člana konzulata.

Početak i kraj konzularnih imuniteta i privilegija

Član 53.

(1) Svaki član konzulata ima pravo na privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom čim stupa na teritoriju države prijema radi preuzimanja dužnosti ili, ako se već nalazi na teritoriji te države, čim preuzme dužnost u konzulatu.

(2) Članovi porodice člana konzulata koji žive u njegovom domaćinstvu, kao i članovi njegove privatne posluge, uživaju privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom počevši od jednog od sledećih datuma: dana od kada taj član konzulata uživa privilegije i imunitete u smislu stava 1. ovog člana, dana njegovog ulaska na teritoriju države prijema, ili dana kada su postali članovi te porodice ili privatne posluge.

(3) Kada funkcije člana konzulata prestanu, prestaju i njegove privilegije i imuniteti, kao i privilegije i imuniteti članova njegove porodice ili članova njegove privatne posluge, i to po pravilu od jednog od sledećih datuma: trenutka kada to lice napusti teritoriju države prijema, ili po isteku razumnog roka koji je u tu svrhu odobren. Do tog trenutka privilegije i imuniteti važe čak i u slučaju oružanog sukoba. Privilegije i imuniteti lica navedenih u stavu 2. ovog člana prestaju u trenutku kada oni prestanu da budu članovi zajedničkog domaćinstva nekog člana konzulata ili kada prestane njihova služba kod nekog člana konzulata. Međutim, ako takva lica nameravaju da napuste državu prijema u razumnom roku, njihove privilegije i imuniteti važe do trenutka njihovog odlaska.

(4) Međutim, sudske imunitet važi i dalje, bez vremenskog ograničenja u pogledu dela koja je neki konzularni funkcioner ili konzularni službenik učinio u obavljanju svojih funkcija.

(5) U slučaju smrti člana konzulata, članovi porodice koji žive u njegovom domaćinstvu i dalje uživaju privilegije i imunitete koje im pripadaju do dana kada napuste teritoriju države prijema ili po isteku razumnog roka koji im je u tu svrhu odobren.

Odricanje od privilegija i imuniteta

Član 54.

(1) Država imenovanja se u pogledu nekog člana konzulata može odreći privilegija i imuniteta predviđenih u čl. 45. i 46. ove konvencije.

(2) Odricanje mora uvek biti izričito i treba da bude pismeno saopšteno državi prijema.

(3) Ako konzularni funkcioner ili konzularni službenik pokrene postupak u stvarima u kojima bi on uživao sudske imunitet na osnovu člana 45. ove konvencije, više se ne može pozivati na imunitet u pogledu ma kog protivzahteva neposredno vezanog za glavni zahtev.

(4) Odricanje od imuniteta u pogledu građanske tužbe ili zahteva u upravnom postupku ne znači i odricanje od imuniteta u pogledu mera izvršenja presude za koje je potrebno posebno odricanje.

Osiguranje od štete nanete trećem licu

Član 55.

Prevozna sredstva kojima se služi konzulat, kao i prevozna sredstva koja pripadaju članu konzulata i članovima njegove porodice podležu obavezi osiguranja protiv štete počinjene trećim licima, ako je to predviđeno zakonodavstvom države prijema.

Poštovanje zakona i propisa države prijema

Član 56.

(1) Ne dirajući u njihove privilegije i imunitete, sva lica koja uživaju te privilegije i imunitete dužna su da poštuju zakone i propise države prijema. Ona su takođe dužna da se ne mešaju u unutrašnje stvari države prijema.

(2) Konzulame prostorije se ne smeju koristiti za svrhe nespojive sa obavljanjem konzularnih funkcija.

GLAVA V

ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Član 57.

(1) Ova konvencija stupa na snagu danom prijema druge od dve note kojom se strane ugovornice međusobno obaveštavaju da su u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom sprovele postupak koji je neophodan za stupanje na snagu Konvencije.

(2) Ova konvencija zaključuje se na neodređeno vreme i ostaje na snazi do isteka šest meseci od dana kada jedna od strana ugovornica pismeno, diplomatskim putem, obavesti drugu stranu ugovornicu o svojoj nameri da otkaže Konvenciju.

Sačinjeno u Beogradu, dana 14. 06. 2012. u dva originalna primerka, svaki na srpskom i crnogorskom jeziku, pri čemu oba teksta imaju podjednaku važnost.

Za Republiku Srbiju

Vuk Jeremić, s.r.

Za Crnu Goru

Milan Roćen, s.r.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.